MILJØ-DIREKTORATET

INSPEKSJONSRAPPORT

KEMIRA CHEMICALS AS
Øraveien 14 (JE)
1630 Gamle Fredrikstad

Oslo, 01. juli 2019

Deres ref.:
Ole Kjelland

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2019/1666
Saksbehandler:
Britt Endre

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Kemira Chemicals AS

Kontrollnummer: 2019.002.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Ole Kjelland

Andre deltagere fra virksomheten:
Eva Bye Jansen

Fra Miljødirektoratet:
Britt Endre

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Grunde Pellerud

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Kemira Chemicals AS (Kemira Chemicals AS) den 26. juni 2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 4 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten mangler opplysninger om farlig avfall i egenrapporten for 2018.
- Virksomheten kan ikke dokumentere at fire biocidprodukter er godkjent for omsetning i Norge.
- Virksomhetens deklarering av kjemikalier til produktregisteret er mangelfull.
- Virksomheten har mangler i internkontrolldokumentasjonen for kjemikalieområdet.

Anmerkninger:

- Virksomhetens sikkerhetsdatablader har enkelte forbedringspunkter.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Kemira Chemicals AS må sende en skriftlig bekreftelse innen 20. september 2019 som dokumenterer at avvik er rettet.
Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 34.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

01. juli 2019	Britt Endre		Mathieu Veulemans
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Oslo og Viken ved miljøvernavdelingen
- Fredrikstad kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: KEMIRA CHEMICALS AS	
Organisasjonsnr.: 974149702	**Eies av:** 941559190
Bransjenr. (NACE-kode): 20.130 - Produksjon av andre uorganiske kjemikalier	

Kontrollert enhet

Navn: Kemira Chemicals AS	**Anleggsnr.:** 0106.0090.01
Kommune: Fredrikstad	**Fylke:** Østfold
Anleggsaktivitet: Kjemisk industri	
Tillatelse gitt: 21. april 2010	**Sist endret:**

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrolloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år. Virksomheten var også en del av vårt tilsyn med importører og produsenter av kjemikalier for å hindre spredning av skade av helse- og miljøfarlige stoffer.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og produktkontrolloven § 8.

Inspeksjonstema

- Styringssystem
- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Støy
- Avfall
- Kjemikalier
- Regulerte stoffer
- CLP
- REACH
- Biocider
- Deklarering til produktregisteret

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner
Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Kemira Chemicals AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Kemira Chemicals AS innen 20. september 2019 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Britt Endre.

4. Pålegg om opplysninger

Kemira Chemicals AS må sende Miljødirektoratet følgende opplysninger innen 20. september 2019 *(jf. produktkontrolloven § 5 første ledd)*:

- Om det er søkt godkjenning for disse produktene inne tidsfristene for produktene: Fennosan GL 24/24B" (PT12), Fennosan R20 V/ R20A (PT12), Sodium hypochlorite 15 % (PT1 og PT2).

Klageadgang

Dere har rett til å klage på pålegg om opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. En klage bør begrunnes og skal sendes Miljødirektoratet senest 3 dager etter mottakelsen av denne rapporten (jf. forvaltningsloven § 14). En klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig.

5. Varsel om gebyr

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for inspeksjoner på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 19 700,- i gebyr for inspeksjonen.

Hjemmel for et vedtak om sats for inspeksjoner er forurensningsforskriften § 39-7 eller § 39-8. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljødirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1
Virksomheten mangler opplysninger om farlig avfall i egenrapporten for 2018.

Avvik fra:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Kemira Chemicals AS tillatelse av 21.4.2010 punkt 11.2.

Kommentarer:
En gjennomgang av egenrapporten for 2018 om farlig avfall levert til godkjent mottaker viser at dette ikke er i samsvar hva virksomheten har deklarert og levert av farlig avfall i 2018. Alle typer og mengder egengenert farlig avfall som er deklarert og levert, skal rapporteres i egenrapporten.

For 2018 mangler følgende farlig avfallstyper rapportert inn i egenrapporten:

EAL kode	Avfallsstoffnummer	Beskrivelse	Mengde
060203	7132	Ammoniumhydroksid	3,5 kg
070301	7134	Vandige vaskevæsker og morluter	1,5 l
070799	7131	Avfall ikke spesifisert andre steder	6 kg
120107	7151	Mineralbaserte bearbeidingsoljer uten halogen	900 l
160507	7091	Kasserte uorganiske kjemikalier mv.	13,3 kg
160508	7134	Kasserte organiske kjemikalier mv.	2,25 kg
160799	7091	Avfall ikke spesifisert andre steder	4 kg
160799	7151	Avfall ikke spesifisert andre steder	22 l
190111	7096	Bunnaske og slagg som inneholder farlige stoffer	0,25 kg
200121	7086	Lysstoffrør og annet kvikksølvholdig avfall	20 kg

Avvik 2
Virksomheten kan ikke dokumentere at fire biocidprodukter er godkjent for omsetning i Norge.

Avvik fra:
Forordning (EU) nr. 528/2012 om tilgjengeliggjøring på markedet og bruk av biocider (biocidforordningen) artikkel 17 og 89, jf. forskrift 18. april 2017 om biocider (biocidforskriften) §§ 11 og 1-2 og vedlegg 2 og 3.

Kommentarer:
Alle biocidprodukter skal være godkjente eller inneholde aktive stoffer som omfattes av overgangstiltak jf. biocidforordningen artikkel 17 og 89, før de lovlig kan gjøres tilgjengelig på markedet og brukes.

"Å gjøre tilgjengelig på markedet" omfatter enhver forsyning av et biocidprodukt for distribusjon eller bruk i forbindelse med kommersiell virksomhet, mot betaling eller vederlagsfritt, jf. forordningens artikkel 3 i).

Virksomheten omsetter produktene "Fennosan GL 24/24B" (PT12), Fennosan R20 V/ R20A (PT12), Sodium hypochlorite 15 % (PT1 og PT2) med innhold av aktive stoffer, hvor fristen for å søke produktgodkjenning er utløpt jf. biocidforskriften § 1-2 og vedlegg 2.

""Fennosan GL 24/24B" og Fennosan R20 V/ R20A inneholder det aktive stoffet glutaral (CAS nr.:111-30-8) med frist for å søke produktgodkjenning 1. oktober 2016.

Sodium hypochlorite 15 % " inneholder det aktive stoffet Natriumhypochlorit (CAS nr.: 7681-52-9) med frist for å søke produktgodkjenning 1. januar 2019

Kemira Chemicals kunne ikke dokumentere under inspeksjonen at det er søkt om godkjenning for disse produktene. De opplyser at det er PSRA group i utlandet som er ansvarlig for biocidgodkjenningen. Dersom det ikke er søkt om godkjenning er det forbudt å importere, distribuere og å bruke disse produktene i Norge, jf. artikkel 89.3 a) og b), jfr. pålegg om opplysninger punkt 4 i rapporten.

Avvik 3
Virksomhetens deklarering av kjemikalier til produktregisteret er mangelfull.

Avvik fra:
Forskrift om deklarering av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften) §4 og §8

Kommentarer:
Enhver som i Norge produserer eller importerer til Norge 100 kg eller mer pr. år av et farlig kjemikalie, skal deklarere kjemikaliet til Miljødirektoratet for registrering i produktregisteret. Den ansvarlige for deklareringen skal uten ugrunnet opphold oppdatere opplysningene i produktregisteret dersom det skjer endringer i informasjonen som kreves. Dersom deklareringen av kjemikaliene gjøres av utenlandsk leverandør på vegne av den norske virksomheten, skal den norske virksomheten være registrert som kunde i produktregisteret. Det er den norske virksomheten som er ansvarlig for at opplysningene er oppdaterte. Deklareringspliktige kjemikalier skal være deklarert til Miljødirektoratet senest når omsetning eller yrkesmessig bruk begynner i Norge.

Kemira Chemicals AS produserer flere kjemikalier og de importerer og omsetter mange kjemiske produkter. De er deklareringsansvarlig for 173 kjemikalier som er deklarert i produktregisteret.

Virksomheten opplyser at sammensetningsinformasjonen som er registrert i produktregisteret er basert på opplysningene gitt i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladene for produktene. Dette er ikke tilstrekkelig hvis det ikke er dokumentert at det gir det fullstendige bildet av produktenes sammensetning, da produktene kan inneholde små mengder av stoffer som ikke er pliktig til å opplyse i avsnitt 3 og stoffer oppgis ofte i prosentintervaller.

I følge virksomheten kjenner virksomheten ikke til fullstendig sammensetning til produktene den importerer og omsetter. Den har ikke tatt kontakt med produsenten/levererandøren om at 100 % sammensetning skal gis til produktregisteret. Produktregisteret kan kontaktes for eventuell veiledning om deklareringen.

Avvik 4
Virksomhetens har mangler i internkontrolldokumentasjonen for kjemikalieområdet.

Avvik fra:
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhet i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd, punkt 7 og Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Kemira Chemicals AS tillatelse av 21.4.2010 punkt 2.5. Internkontroll

Kommentarer:
Virksomheter som importerer og omsetter kjemikalier, plikter å ha internkontroll. Internkontrollen skal sikre at virksomheten kjenner til det regelverket som gjelder for virksomheten og at den har nødvendige rutiner som sikrer at krav stilt i regelverket overholdes. Internkontrollforskriften gir bestemmelser om hva HMS-arbeidet skal bestå i, og hva som skal dokumenteres skriftlig, jf. internkontrollforskriften § 5 2. ledd, pkt. 1-8.

Kemira Chemicals AS er ansvarlig for alle kjemikalier de produserer, importerer og omsetter i Norge og den ansvarlige plikter å kjenne til og ivareta kravene gitt i CLP og REACH og norsk regelverk.

Virksomheten har et enkelt flytskjema for kjemikalier som viser planlegging av et nytt kjemikalie for produksjon og planleggingen av import av et nytt kjemikalie til Norge.

Skjema viser oppgaver og ansvar som er plassert både i Norge og i utlandet.

Virksomheten mangler tilstrekkelig kjennskap til enkelte krav i kjemikalieregelverket som er viktig for å kunne omsette lovlige og trygge kjemikalier herunder:
- Krav til hvilke opplysninger som skal meldes produktregisteret og oppdatering av disse i henhold til deklareringsforskriften og biocidforskriften.
- Godkjenningsordningen for biocidprodukter
- Krav til innhold i sikkerhetsdatablad (REACH)
- Registering i REACH

Under inspeksjonen kom det fram at virksomhetens ikke kunne framlegge skriftlige rutiner for de oppgaver som framgår av flytskjema som sikrer at regelverket følges.

Virksomheten manglet skriftlige rutiner i det omfang som er nødvendig for å sikre seg at:
- biocidprodukter er lovlige på det norske markedet, dvs. at de er godkjente, søkt godkjent eller inneholder aktive stoffer som omfattes av overgangstiltak.

- at kjemikalier/biocidprodukter er deklarert/meldt produktregisteret, og at opplysninger er riktige/oppdaterte, og at deklarasjoner er fullstendige.

- distribusjon og innhold i sikkerhetsdatablad (SDS) overholder krav i REACH art. 31 og vedlegg II.

- Registreringsplikt i henhold til REACH artikkel 5 og 6

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Anmerking 1
Virksomhetens sikkerhetsdatablader har enkelte forbedringspunkter.

Kommentarer:
Det skal finnes sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier som skal gjøres tilgjengelig for yrkesbrukere. Et sikkerhetsdatablad skal være skrevet på norsk for kjemikalier som bringes i omsetning i Norge. Kravene til informasjonen som sikkerhetsdatabladene skal inneholde er angitt i vedlegg II til REACH-forordningen. Miljødirektoratet understreker at det kun ble utført stikkprøvekontroll av utvalgte avsnitt i virksomhetens sikkerhetsdatablader.

Punkt 13. Disponering. De vil være en god hjelp for bruker av kjemikaliet å få opplyst hvilken type farlig det er i henhold til avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 1, med EAL kode som er en europeisk avfallsliste.

Punkt 15. Opplysninger om bestemmelser. Det skal her oppgis nasjonalt regelverk. Forskrift om deklaring av kjemikalier til produktregisteret, (deklareringsforskriften) vil være naturlig å legge inn under dette punktet.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om begrensing i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om deklarering av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften)
- Forskrift om biocider (biocidforskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)
- Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Sikkerhetsdatablad
- Deklarasjonsskjema for farlig avfall
- Rutiner for avfallshåndtering
- Flytskjema for kjemikalier
- Måleprogram
- Støyrapporter og målinger
- Utslippsmålinger til luft

10. Produkter og kjemikalier kontrollert

Følgende produkter/kjemikalier ble kontrollert:

- Biocider
- Stikkprøver av sikkerhetsdatablad